

A 1759

Mitmesugused

armastuse kirjad ja wastused.

Tuhatus

noore rahwalle

armastuse ja kosja asjus.

Matweres, 1884.

Trükitud G. Kuhs'i kirjade ja kuluga.

Sind 20 Kop.

Mitmesugused

armastuse kirjad

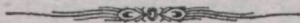
ja

wastused.

Tuhatus

noore rahwalle armastuse ja kosja asjus.

Rakweres, 1884.

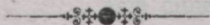
Trükitud G. Kuhs'i kirjade ja kuluga.

Esensuri poolest lubatud. Tartus, 24. Webruari kp. 1884.

Geskõne.

Mitmed armastajad, peiud ja neiud, on liig arad, kui et nad neid tundmusi, mis neil teineteise wasta südames, suusõnal awaldada wõiksid. Nad kardawad, et jell lool oma tundmustelle mitte kohaseid sõnu ei leia, ehk jälle oma armastatud neiu käest karedat wastust saawad. Ehk see küll meie õrna suo auuks wäga arwa ette tuleb; sest keegi noor neiu ei wõiks jeda wihaiks wõtta, kui noormees temale oma südame soowi ja oma armastust awaldab, olgu küll, et ta jeda teineford enesest ära ütlemas peab, siiski teeb ta jeda ilma kõige kareduseta ja ettewaatlikult, nii et see, jeda ta ära ütles, teda tema mõistliku wastuse pärast weel enam auustama peab. Siiski on sarnased awaldused palju kergemad kirjalt teha, liiategi nende inimeste juures, kes häbelikud on. Selleks on eesseisawas raamatukeses mitmesugused kirjad sündsalt kokku seatud, et neid armastuse ja kosja asjus eeskujuks ja juhatuseks wõtta wõib ja ma loodan, et igauks, kes sarnast kirja kirjutada soowib, sellest sündsat näitust leiab, kudawisi kirja seada ja kirjutada tuleb.

Mitmesugused armastuse kirjad ja wastused.

Noore mehe soow ühe neinga tutwaks saada.

Wäga auustatud Neiu!

Suba kaua aega olen ma Teid oma waitse tähelepanemisega auustanud. Teie lahke ja armas olek on mind ju ammugi Teie ligi tõmmanud. Siiski pole mull julgust olnud, Teile oma tutwustust pakkuda. Et Teie igatord mu terwit lahkestele olete wasta wõtnud, sellepärast julgen Teile neid ridasi kirjutada ja loodan, et Teie seda pahaks panema ei ja. Ma oleksin wäga õnnelik, kui Teie mind ühe kirjalikuga rõemustaksite ja mulle lootust annaksite, tulewikus teineteisega tutwaks ja sõbraks saada.

Kui Teie mind oma lahke sõbrusega auustaksite ja mulle luba annaksite, ennast Teile ligistada, siis ei jääks mulle muud soowida, kui et ma oma elu aja Teie õnnelikus sõbruses elada wõiksin. Minu mõte on õiglane; niisamasugune õiglane wastus saaks mind wäga rõemustama.

Teid auustades

Saan.

Wastus.

Auustatud N.

Teie õiglane ja sõbralik soow, mis Teie oma kirjast awaldasite, on mulle rõemu teinud. Ma wõin ennast ju ainult õnnelikuks kiita, et Teie kui auuwäärt mees mulle oma sõbrust pakute, liiategi kus mu süda weel kellegi muu sõbruse külge seutud pole. Ka minu wanematel pole midagi selle wasta, kui Teie kord oma seie tulemisega meid auustasite. Ma pean tunnistama, et ka mina Teid seiemaale heameelega näinud olen, aga ma ei wõinud loota, et Teie kord oma sõbrust mulle pakkuma saaksite. Kas meie mõlemate soowid õige sihile jõuawad, selleks peame meie teineteist ligemalt tundma õppima.

Auustamisega

Miina.

Auustatud Meiu!

Wabandage mind, et Teile neid ribasi kirjutan. Millagi pole mul wõimalik olnud suusõnaga oma südame soowi Teile awaldada. Teieks tunnen ma eneses liig wähe julgust Teile seda ette tuua. Sellepärast olen ma neid soowisi selle kirjastese hooleks usaldanud, et see neid Teie ette kannaks. Suba ammugi olen ma igatsenud Teiega tutwaks saada, aga parajat aega pole ma selleks millalgi leidnud. Ehk Teie mulle küll enamiste iga päew wasta tulete, ja ehk ma küll tihti Teie lahtet palet näen, siiski ei ole mul see õnn olnud, millegi juhtumise läbi tutwustada. Arglis tagasihoidlus ja teieks seltsilik elukombe on mind keelanud ilma iseäralise juhtumiseteta Teile

oma tutvustamist pakkuda. Aga et ma kauem seda igatsust enese südames jalaja kanda ei wõi, siis ärge pahandage, kui see kirjake Teie kätte tuuakse, ja kui need mu palawad südame soowid kirja tähtedesse kujutatud arglikult Teie silma ees seisawad. Näidake ka neile oma lahket palet, et nad mitte weel aramaks ei läheks. On see Teie sõbralik tahtmine, et ma Teie sõbruse osaliseks saada wõiksin, siis palun ma ühes weikeses wastuse kirjas mulle seda awaldada ja kui wõimalik, seda päewa ehk aega nimetada, millal meie kokku saada wõiksimine. See, mis ma siin kirjutanud, on minu õiglane südame sund, ja ma soowiksin väga, et selle korda minek Teie lahke wasta wõtmise läbi mind ükskord õnnelikuks tegema saaks.

Teie lahket wastust ootades

auupakklikult

M. N.

Wastus.

Auustatud härra M.!

Teie kirja üle sain ma väga rõemsaaks ja tahan Teile ka kohe wastust kirjutada. Minu wastus on lühikene. On Teie soow minuga ligemalt tutvaks saada, siis ei oleks see kusagil muial sündsam, kui siin minu wanemate silma all. Nendele olen ma Teie kirjast teada annud ja nende lubadusega kirjutan Teile selle wastuse. Nende soow oleks, et Teie tulewa püha õhtuks meile lauawõderaks tuleksite. Meie jaame Teid nimetatud päewal ootama.

Teid auustades

Mari.

Äraütsew wastus.

Auustatud Härra!

Ehk Teie soowid, mis Teie oma kirjjas minule awaldasite, õiglased ja auusad on, siiski pean kahetsema, et ma neid mitte täita ei wõi. Meiteest ei wõi enam sõbru saada; keegi Teine on seega Teile ette jõudnud ja nüüd ei wõi ma enam parata. Palun sellepärast mind wabandada, kui nõndawisi Teile kirjutama pean.

Auupaiklikult

Liina.

Armastuse awaldus noore neiu wasta.

Südamest armastatud Tiio!

Wist saate Teie seda tähele pannud olema, kui meie ühes koos teiste seas wiibisime, et ma Teiteest rohkem lugu olen pidanud, kui kellegist muust. Ehk ma seda küll iialgi Teile sõnaga awaldanud pole, siiski olen ma mitmel juhtumisel oma lugupidamist ja tähelepanemist Teie wasta üles näitanud. Päew päewalt on mu igatsus Teiega kokku saada, suuremaks läinud, ja kui ma selle igatsuse põhjust hakkasin läbi uurima, leidsin jellest wälja, et ma Teid — armastan. Jah, kallis Tiio, wihastage ennast, naerge, põlgage mind, ehk tehke mis tahes, aga ma armastan Teid siiski. Armastan kõige palawama, kõige puhtama armastusega. Tihti olen ma seda ühe sõnaga awaldada tahtnud, aga kartuse pärast, et Teie mu armastust tagasi lükkate, on see sõna südamesse tagasi pööranud. Nüüd teen ma seda selle kirjakese läbi. Õnnelik, ütlemata õnnelik ollesin ma, kui see kiri teiest lahkest wasta wõtmist leiaks ja kui Teie minu armastust mitte ära ei põlgaks.

Et ma mitte kaua piinawa kahtlusesse ei jäeks, sellepärast palun Teid südamest, kallis Tiio, kirjutage mulle wastust. Andke oma otjust, kas ma tohin Teie armastuse peale loota, wõi pean ma jeda oma südamest wälja kiskuma. Minu õnn ja õnnetus on nüüd Teie käes. Wäga walus oleks, kui Teie wiimast mulle maitsta annaksite. Teie wastuse peale oodates jäen

Teie truu armastaja

Kaarel.

Wastus.

Auustatud Kaarel!

Miks pärast ei peaks mina Teie armastust wasta wõttes ka niisama õnnelik olema? Suba ammu ajast saadik olen ma Teid omas südames auustanud ja Teiest lugu pidanud. Siiski poleks ma uskuda wõinud, et ma Teile nii tähelepanemise wäärt olen olnud. Ma arwasin ennast kui liht tütarlast teiste paremate ja uhkemat taha warjule jäewat. Sellepärast olen ma Teie awalduse üle rõemus ja wõin jeda eneselle õnneks nimetada. Ma tahan Teie armastust, kus wõimalik, Teile tasuda. Aga ejiotsa peab see saladuseks jääma. Lootes, et see kiri minu poolt Teile soowitawat wastust on annud, lõpetan teda, kõik muud tulewiku hooleks jättes.

Teie auupakklik

Tiio.

Äraütsew wastus.

Auustatud M.!

Imeksapanemisega olen ma Teie nii armurikkast kirja lugenud. See on ju ilmwõimata, et ma ühe mehe südames seesugust armastust äratada wõin.

Teie olete mulle küll mõnda tähelepanemist avaldanud, sellest ei wõinud ma aga sugugi arvata, et see kõik nii suurest armastusest tuli. Kahetsjema pean ma Teid ja ennast, et see armastus siiski meie südameid kokku kõita ei jõua. Ma soowiksin, et Teie seda kellegi teisele pakuksite. Põhjused, mispärast see wõimata on, ei taha ma siin mitte arutama hakata. Kui Teie siiski nõudma peaksite, saaksin ma seda tege-
gema. Seeford jötan ma Teid küll jumalaga ja soowin Teile kufagil muial lahkemat wastawõtmist.

Muustates

Xii.

Armastuse avaldus teisel wormil.

Kallis Mari!

Kaua olen ma juba seda filmapilku ootanud, millal Sulle oma südame jaladust awalikult wälja puistata wõiksin. Sellepärast wõtan nüüd jule ja kirjutan seda seie paberi peale, mis mu jüda Sulle juba ammugi awaldada tahtis. Sest ajast saadik, kui meie teineteise ligibal elame ja kus ma tihti Su lahket nägu näen ja tihti Su ilusat laulmist kuulen, on mu südames üks iseäraline igatsus Sinu järele tõusnud ja seda igatsust ei wõi ma teisiti nimetada, kui et ma Sind armastan. Tahad Sa mulle jelles armastuses kätt anda, tahad Sa minuga oma noort elu-teed ühendada? Ütle seda mulle, kallis Mari, tahad Sa mind õnnelikuks teha, siis lasse oma armsa huuldest see sõna: „ja“ minu igatsjewa südamele wasta kõlada. Selle sõnakesjega tõstad Sa mind mu elu õnne-taewasse ja wiid mind mu igatsjetud armu

paradiisi. Ükski mure, ei kurvastus ega waew ei saa mind sealt wälja liikkama. Seal saab Su laul mu kõrwadelle weel taewalikumalt kõlama ja Sa saad mind kui ingel mu elu-teel saatma. On see ju tahtmine, siis ole nii lahke ja kirjuta oma armsa käega mulle paar rida. Tee seda õige ruttu. Kirjuta, et Sa mind õnnelikuks teha tahad. Teisiti ei wõi ma Sinust mitte oodata.

Jäen Sinu armastaja ja sõber

Otto.

Wastus.

Armas Sõber!

Sinu kiri on mind ootamata rõemuga täitnud. Ma tahan teda Sulle lühidelt ära wastata. Oled Sa oma südant läbi katsunud ja oled Sa tõeste leidnud, et ma Sulle Su elu-lõbu ja elu-õnne valmistada wõin, siis annan selleks Sulle oma kätt, kui see Su wääriline on. Ka mina pean tunnistama, et mull ju ammugi waike lootus Sinu peale südamel oli, milleks Sa mulle ju mitmes tükkis põhjust andsid. Oma wanematele olen ma Sinu kirjast nimetanud; nendel põle ka selle wasta midagi. Mis edespäi tuleb, jäeb Su enese teha. Oma südant ja kätt Sinu hooleks andes, jäen

Sinu truu ja õnnelik

Mari.

Nooremehel wastus ja tänu eelseiswa kirja peale.

Minu kallid Marik!

Kui ütlemata tänulik olen ma Sinu wasta, et Sa nii lausa enese mõtteid mulle oled awaldanud. Sell wiisil peaksiwad kõik neiud tegema, siis olek-

siwad nad oma peiude meelest weel armsamad. — Kui Sa teaksid, kui kerge ja kui rahul mu süda sest ajast saadik on, kui ma Su wastust lugesein. Nüüd weel ainult see lootus, millal ma Sind, mu hinge ilu, kodusse toon. Oleks mull võimalik, ma paneksin ajaratta kiiremine käima, et seda rutemine Sind kätte saada. Aga oota! pea on ka ajaratas oma wiimse keeru meie wahelt ära teinud, ja siis ei lahuta meid enam keegi. Nüüd ela seni ajani õnnelikult, kui ma suusõnal Sulle kõik oma soovid awaldama saan. Mull on Sulle nüüd väga palju rääkimist. Ole nii hea ja küsi oma wanematest luba, et tulewal pühol Sind vaatama wõin tulla.

Sinu õnnelik

Otto.

Wend lasseb oma armastust öe läbi tema sõbranale awaldada.

Armas Sõbrana!

Wabanda mind, et ma Sulle nii kaua kirjutanud pole. Aga ära mõtle, et ma selle pärast Sind ära olen unustanud. Sa oled mull alati meeles. Täna on minul Sulle midagi iseäralikku awaldada; wõib olla, et see awaldus Sulle mitte meele pärast ei ole, aga ma pean seda oma wenna Gustawi nimel tegema.

Ma ei tea küll mitte, kas Sa seda juba enne mine tähele oled pannud, et mu wend Sind armastab; sest nagu ta mulle ütleb, on tema esimine ja ülem mõte, Sinu südant ja Sinu armastust ära teenida. Aga temal põle julgust seda Sulle awaldada, sellepärast palus ta mind, et ma seda tegema pidin. Ta on mulle w'a armas wend ja ma soowiksin küll, et ta oma armastuses õnnelikuks saaks.

Armas Liina, kui Sull mu wennale midagi südames elab, siis anna jeda mulle, kui Su truumi sõbranale, teada, et ma talle jeda ütelda wõin. Sinu rutulise ja õnneliku wastuse peale ootab

Sinu truu

Salme.

Wastus eelseiswa kirja peale.

Minu hea Salme!

Rõige esiteks wõta mu südamelikku tänu Sinu armastuse kui ka Su lahke awalduise eest. Juba kaua olen ma Su wenna lahkest minu wasta tähele pannud, aga et ta ifka wäga tagasihoidlik oli, siis ei wõinud ma mitte arwata, et ta mind armastab. Ma ei taha Sulle mitte jalata, et ka minu süda temale tuksub. Ma olin tihti üsna kurb, kui ta minuga nii wormlikult ümber käis, nagu ei tahaks ta minuga ialgi sõbraks saada. Wõib olla, et see tema juurest tagasihoidlusest tuli, mis ta ülepea iga naisterahwa wasta awaldab. — Ütle siis oma armsa wennale, et ma teda armastan, aga mitte just sõna sõnalt nii, kuda ma siin kirjutanud, waid anna talle aga märku, et see nõndawiisi on. Küll see wõib õnnelik tundmine olla armastawa juust wastaarmastust kuulda. Seda tundmust tahaksin ma täielikult maitsta, kui aga Su wend mu südamega tõtt mõtleb. Aga ära räägi sellest asjast kellegilte!

Sinu tänulik

Liina.

Armastuse awaldus ühe noore lese wasta.

Auustatud emand N. N.!

Mull on see auu olnud, Teiega tutwaks saada, ja Teie olete mulle luba annud, Teile wahete wahel

wõerufelle tulla, mis ma ka rõemuga teinud. Selles läbikäimises olen ma Teie lahket südant, Teie tubliust ja headust tähele pannud, ja see kõik on mind Teie auustajaks teinud. Ma olen oma armastust Teile suusõnal ütelda tahtnud, aga millagi pole ma selleks pasfitawat filmapilku leidnud; ikka on keegi kolmas seda keelanud tegemast. Sellepärast annan ma oma südame mõtteid Teile kirjalikult teada. Ma armastan Teid, ja minu soov oleks, et see armastus meid õnnelikuks teeks, meid ühendaks. Ma ei tea mitte, kas Teie ka oma armastust mulle wasta toote, wõi pean ma seda lootust maha jätma. On emb kumb Teie auuwäärt tahtmine, siis palun seda mulle ühe weikese kirjakesega teada anda. Teie lahket wastust oodates, jäen

Teie auupaalik

Anton N.

Jese wastus.

Auustatud isand N.!

Teie kirja olen ma kätte saanud ja lugenud, ja ma wõin ütelda et Teie auuwäärt awalbus mind õiete rõemustanud on, ehk see mulle küll üsna ette-teadmata tuli. Sest saadik, kui ma Teid tundma sain, olen ma Teiest ikka palju lugu pidanud ja Teid Teie kõwerduseta oleku pärast auustanud ja lugupidamiselt armastusele on aga weikene samm waja. Andke mulle natuke aega järele mõtlemiseks. Ma saan Teile siis kohe oma mõtteid awaldama. Ma pean tunnistama, et mu süda Teiest mitte üsna waba ei ole. Tulewik saab wist Teie soowi täitma. Olge hea ja tulge meile jälle pea wõeraks.

Teid auustades

Anna N.

Sosjakiri neiu isale.

Wäga auuwäärt H ä r r a N.!

Mull on see õnn olnud, Teie tütre Salmega tut-
waks saada ja tema on mulle nii armsaks jäänud,
et see mu ainus mõte on, teda omale abikaasaks
nõuda. Ma ei ole küll mitte rikas, aga mu käsi-
töö jõuab meile igapäewast tarwitust anda. Üks
tubli ja tegew naisterahwas, nagu ma seda Teie
tütres leidnud, saaks mu majapidamist weel kõigiti
parema järje peale tõstma ja meie tulewik oleks mu-
reta. — Teie tütar Salme on mulle oma ja - sõna
selle tingimisega annud, et ma esiteks Teilt luba pean
saama. Kui Teil midagi selle wasta ei ole, siis palun
mulle õige pea teadust anda ja meid õnneliku ühen-
dusele lubada. Selle peale ootab

Teie auupaklik

Hans N.

Lubataw wastus.

Auustatud h ä r r a N.!

On mu tütar Teile oma kätt ja südant annud,
siis põle mull ja mu abikaasjal ka midagi Teie ühen-
duse wasta. Palju enam oleme meie rõõmsad, et
Teie kui auuwäärt mees, meiega lähemaks sugulaseks
saate. Meie omalt poolt soowime Teie ühendusele
õnne ja loodame, et Teie õige pea meile wõerufelle
tulete. Salme on oma südamega wäga rahul, nagu
ta ütleb, ja soowib Teid meie keskel näha.

Suufõnal räägime rohkem.

Teie auupaklik

Jakob N.

Arastlew wastus.

Muuwäärt härra N.!

Teie kirja olen mina kätte saanud ja näen sellest, et Teie see auulik tahtmine on, minu tütar Salmet omale abikaasaks wõtta. Pealegi ütlete Teie, et mu tütar Teile juba ja-sõna on annud. Ma panen seda väga imeks, et see asi kõik ilma minu teadmata ja minu selja taga nii kaugesse on läinud. Salmelt olen ma selle kohta otjust pärinud, tema ütles, et ta Teile ainult seda nõu on annud, oma wanematest, see on, meilt luba küsida, sest et ta teistigi Teie piinawlikust peale tungimiseft põle lahti saanud. Mina omalt poolt pean Teile ütleva, et Teie lootuseft minu tütre kohta küll midagi wälja ei tule. Ma annaksin Teile nõu, oma õnne mõne teise juures katsuda, kus Teile ehk õnnelikumalt wasta tullakse. Lootes, et Teie sellega minu mõtteid tunnete, jäen

Teid auustades

Jakob N.!

Kallis Sõbrana!

Omategi ükskord on see igatsitud aeg kätte jõudnud, kus mull oma tuba, oma luba on. Aga siiski puudub mull weel midagi; mull puudub — abikaasa. Kallis abikaasa puudub mull weel. Sa see ep see oligi, mille pärast ma juba kaua tööd teinud olen, et oma tuba ja luba kätte saada, millesse oma lillest istutada wõin.

Armas Annake, Sinuga olen ma ühes koos ülesse kaswanud, ühel wainul mänginud ja Eind tunnen ma, nagu iseennast. Ütle, tahad Sa see lilleke olla keda ma oma tuppä, oma südamesse istutada soowin? Ütle „ja“ ning ma olen õnnelikum mees teiste

kõikide jaoks. — Selle mõttega läksin ma oma wane-
mate kodunt wälja, et Sind ükskord kaasa wiia
wõiksin. Keegi teine ei wõiks mind nii õnnelikuks
teha, kui Sina, mu südame õis. Sa oled ikka mu
mõttes ja meeles olnud ja kui ma pühadel oma wa-
nematele wõerujelle tulin, siis oli mu esimene käik
naabru peresse, armja Anna juure, kus Sa mind
ikka nii lahkestest wasta wõtšid ja mulle jutustasid,
mis Sa waheajal kõik ära teinud. Veel palju õnne-
likum oleksin ma nüüd, kui Sa mind igapäew oma
armja kõnega rõemustasid ja mu tööhigi mu otsa
pealt oma lahke waatega ära jahutaksid. Tahad Sa
mind õnnelikuks teha, siis kirjuta mulle paar reakest
nende sõnadega: „ma tahan Sind wasta wõtta“, ja
ma oleksin rõemjam kui iial oma elus olen olnud.

Sinu wastust oodates, jäen

Su endine truu Sõber

Mihkel N.

Wastus.

Armas Sõber!

Sinu kiri on mind ütlemata rõemfaks teinud.
Ma pean tunnistama, et juba siis, kui ma alles lapse
põlwes küla tänawas mängisin ja kui Sa mulle ilusa
kõrwi punusid, tundsin ma ennast Sinu külge tõm-
matud; ma olin Sulle omas südames hea. Ja kui
Sa oma wanemate kodust lahkusid, sain ma wäga
kurwaks. Ma nutsin, aga ma ei näidanud oma nuttu
kellelegile. Sa ei tea, kui õnnelik ma olin, kui Sa
esimesel jõulul peale oma lahkumist mind waatama
tulid. Ma ei taha salata, et juba siis üks iseäraline
igatsus mu sees tärkas, mis mulle seie ajani on jae-
nud. Ja nüüd, armas Mihkel, tuled Sa oma awal-

dusega minu pika igatsusele wasta. Arwad Sa minuga õnnelikuks jaama, siis ei ole ei minu ega mu wanemate poolt midagi takistust ees. Rõõmsal meel tahan ma oma armja noore põlwe sõbra teenida ja tema elu-õnne ülendada püüda. Kõik muud Su enese hooleks jättes, jäen

Sinu truu

Anna.

Arastlew wastus ühe suusõnal awaldatud armastuse peale.

Auustatud härra N.!

Kui Teie mõne päewa eest mulle oma armastust ja soowi awaldasite ja et ma sell korral mingi wastust Teile anda ei wõinud, palusite Teie, et ma kirjalikult Teile wastama saaksin, et mull siis aega oleks oma ettemõtet järele mõtelda.

Nüüd olen ma nende kolme päewa sees jeda asja põhjani järele mõtelnud, olen oma süüdan teie juurde nõuks wõtnud, aga ikkagi on ta mulle ütelnud: ei mitte! Ja ilma mu süüdame tahtmata ei wõi ma Teile oma kätt anda ega Teie soowi täita. Sellepärast palun endid sellest mõttest wabastada; aga sellegi pärast tahan ma Teid igal ajal auustada.

Auupaklikult

Mathilde N.

Teistwiisi wastus.

Auustatud härra N.!

Mõne päewa eest oli mull see õnn, Teie auusaid mõtteid minu kohta kuulda, aga et Teie awaldus nii järsku tuli, ilma et ma jeda aimata wõisin, siis ei wõinud ma sell korral Teile midagi wastust anda ja lubasin jeda paari päewa pärast kirja läbi teha.

Ma olen seda asja tõelikult järele mõtelnud ja pean tunnistama, et mu süda sellega täieste rahul on. Ka oma wanematele olen ma sellest rääkinud. Nemad jätawad seda minu hooleks, „ja“ ehk „ei“ ütelda. Siis olen ma nüüd oma südame tunnistuse peale esimest walinud. Ma jaan Teile oma truudust lubama ja Teie awalduft wasta wõtma.

Teid auustades Teie

Mathilde N.

Teisk mees kosib omale noort tüdrukut.

Armas Meiu!

Suba kaks aastat on sest ajast mööda, kus mu armas abikaasa minuft igaweste ära lahkus ja kolm kaswatamata last minu hooleks jättis. Mu kohus nende weikeste wasta, neile teist ema anda ja mu enese südame sund nõuawad, et ma omale jälle teist abikaasat wõtaksin, kes minuga rõemu ja kurbtuft jägaks. — Teites, mu armas Meiu, arwan ma seda leidma, mis mu süda igatsseb. Ehk ma küll enam üht noort palawat südant Teile pakkuda ei wõi, siiski tahan Teid igal ajal ja elu otsani auustada ja ja armsaks pidada. Minu eluford on nii, et Teie ilma mureta elada wõite ja Teil millegist elu-tarwitusest puudust ei ole. Tehke mind õnnelikuks; andke mulle oma kätt ja jäege mu weike lastele armsaks emaks. Teie auuwäärt wastuft oodates, jäen

Teie auupakkli

Peeter N.

Arasüüwastus.

Auustatud N.!

Ehk küll Teie auuwäärt pakkumine mulle meelitam on, siiski pean seda ära ütleva. Teie eneste

wasta ei ole mull küll midagi, aga et ma mehele minemiseks alles liig noor olen ja teiseks tunnen enesjes wähe jõudu, wõera ema kohust oma peale wõtta.

Palun seda arwamist mulle mitte pahaks panna. Ma olen oma südame mõtteid Teile wabalt avaldanud.

Teid auustades

Ello N.

Subalaw wastus.

Wäga auustatud N.!

Teie auuwäärt ja tähtsa kirja olen ma kätte saanud ja teda õige hoolega läbi lugenud. Teie saate mind wabandama, et oma wastusega natuke wiivitasin. See asi on ju mulle nii tähtjas, et ma ilma teda sügawamalt järele mõteldes, otsust teha ei wõinud. — Teid tunnen ma küll jo kaua aega kui tublit ja auusat meest ja olen ka teistelt Teie kohta ikka head kuulnud ning ei oleks mull Teid wasta wõttes mitte palju mõtlemist olnud. Aga see tähtjas küsimus: kas ma kõlban ka Teie weikeste kaswatajaks? Kas ma wõin wõera ema kohust nii noorelt oma peale wõtta? See nõudis pikemat järelemõtlemist. Aga et ma Teie weikesi lapsete juba tunnen ja et Teie ka ise enda usaldust, neid edasi kaswatada, minule annate, siis olen ma kõik kaksipidi mõtlemist kõrwale heitnud ja tahan kõrgema jaatuse peale lootes täie usaldusega Teie pakkumist wasta wõtta.

Ma tean, et Teie oma kadunud abikaasat ellalt armastasite ja loodan, et Teie ka mulle seda õnne saada lasete, kui ma seda wäärt oleksin. Ka kõige-raskestes elu-juhtumistes saan ma kindlalt Teie kõrwas seisma ja Teile truuwiks jääma.

Lootes, et meie suusõnal edasi räägime, jäen

Teid auustades

Ello N.

Mehe kiri oma noore abikaasale, kes temast kaugel.

Südamest armastatud Abikaasa!

Zuba mitu nädalat on mööda, kus ma Su juurest ära pidin minema ja Sind üksi jätma. Ararääkimata igaw on mull Sinust eemal olles. Pühikese aja sain ma Su armastust maitsta, siis fundis kõrgem juhatus mind Sinust lahkuma. Mäti seisad Sa mull meeles ja mull on mure, kuida Sa üksi kodus forda jaad. Sull wõib küll ka raske olla, aga mis sinna parata; ma pidin Sinust lahkuma. Aga ma loodan Sind, mu kallis Gewake, jälle warsti näha. Ma tahan pühadeks omale luba paluda ja Sind siis waatama tulla. Mu araminek oli nii rutuline, et ma enne midagi ei teadnud walmis seada ega ära rääkida, kudawiiši Sa kodus oma asja toimetad, sellepärast on mull kõigeenam kahju. Miina saab Sull küll mitmes asjas nõu andma, jest ta on juba kauem aega miuu majas elanud. — Kui Sa minu kirja oled kätte saanud, siis kirjuta mulle kohe wastust. Kirjuta õige pikalt. Tutustame ometigi kirjalikult, kui meie suusõnal seda teha ei wõi. Praegu, kus ma seda kirja kirjutan, on kell kaksteisikümme. Kas peaksid Sa weel ülewal olema, wõi on unejumas Sind juba oma kaisu wõtnud. Minul ei taha küll murede pärast und silma tulla. Tihti saan ma õõjetel aiwa wähe magada, siis mõtlen ainult Sinu peale. Kui mull õnn on, nagu ma nimetafin, pühadeks siit lahti peaseada, siis olen ma nelja nädala pärast Su juures. Siis wõtan Sind, mu tuifest jälle oma kaenlasse.

Müid jae heaks ja kirjuta kohe wastust. Selles lootuses, et me' jälle kord üheskoos õnnelikud oleme, jäen Su truuarastaja

A d a m.

Vastus.

Kallis Abikaas!

Sinu armsa kirja sain ma täna hommiku kätte ja ruttan teda Sulle kohe ära vastama. Ma olen üsnä õnnetu, et üksi pean olema. Tihti lahutan ma oma igawust silma pisaratega. Kõik on mu ümber nii külm ja tühi. Ma ei tea, kuda oma aega ära wiita, liiategi pühapäewadel. Sõbru mull siin kedagi ei ole; naabrusse on mind paar korda kutsutud, kuhu ma siis ka läksin. Ületee Liisaga olen ma heaks tutwaks saanud, ta käib tihti mu juures ja aitab mu igawust ära ajada. Ajawiiteks olen ma omale raamatu kogust mõned raamatud lugeda toonud. Kõigeenam liigutas mind C. R. Vinnutaja ümberpandud laul „Sektor ja Andromache“. Seal peab Sektor ka omaist armsast abikaasast lahkuma, aga ta ei wõi jäeda. Isamaa kohust täites, peab ta oma armsamast lahkuma. Niisamuti on ka meie lugu. Üksi see wähe on seal: ma loodan et Sa pea mind waatama tuled; Andromache ei lootnud seda mitte. Ma olen õnnelikum! Oh need pikad neli nädalat millal jõuawad need mööda! Kirjuta mulle enne weel kord ja nimeta seda päewa, millal Sa tulema saad, et Sinu tulemiseks mõnda ettewalmistada wõiksin.

Lootuses, et meie teineteist warsi näeme, jäen

Sinu truud

E w a.

Teigmehe kiri kaugel olewa pruudile.

Mu kõige kallim Elijabet!

Sinu armsa kirja olen ma kätte saanud ja ennast üliwäga rõemustanud, et Sa mulle seekord kaunis pika kirja oled kirjutanud. Sa tead, et ma ikka palju

kirja Sinu käest nõuan. Ja oleks Su kiri „Kalewi-
poja“ laulu pikkune, minule oleks ta weel liig lühi-
kene. Kannata, mu kallike, warši tuleb aeg, kus me'
oma sõnu mitte enam posti paunas teineteisele ei
saada, waid üheteise juust neid ära loeme. Kus me'
film filma sisse waadates enda südame awaldusi wa-
hetame. Ma olen ütlemata õnnelik, et Sind oma
pruudiks nimetada wõin. Pruudiks — see sõna kõ-
lab ju nii armsalt, nii magusalt ja mulle tuleb ette,
nagu ei tohiks ma ennast jelle õnne wääriliseks ar-
wata. Ma tuleksin õige ruttu, Sind oma kaenlasse
wõtma, aga Sa tead, et ma weel mõneks ajaks seie
pean jääma. Need on küll igawad päewad. Ma
luen Su kirjasi ikka jälle uueste läbi; nad on mulle
palju enam, kui keegi suremate luule. Kirjuta mulle
siis jälle õige warši. Wõib olla, et ma ju kahe nä-
dala pärast siit ära tulla wõin, siis saan ma ilma-
wiibimata Sinu juure tõttama ja Sulle juusõnal
ütleva, et ma igaweste jäen

Sinu armastaja

M a d i s.

Armas Madis!

Rääkimata rõemu on Su kiri mulle teinud! Ta
on jälle üks tunnistus Sinu armastusest; ta wõtab
mult iga wähemat kahtlust ära, sellepärast luen ma
teda päewas mitu korda. Päewa ajal on mu mõt-
ted Sinu juures; öösel oled Sa mull unenäus. Iga
filmapiik waatan ma oma kihla-sõrmukse peale, mis
Su truubi armastust tähendab. Ma wõin ju jul-
geste ütelda: mu peigmees! Õnnelikumalt ei wõi
keegi inimese süda tunda, kui mull. Ma armastan
enamiste ükski olla, et ilmafegamata oma armastuse
peale mõelda. Sa oled mulle kallim, kui ükski asi

maailmas ehk üle maailma. Seda sõrmust ei annaks ma kõige ilma ehtede eest ära. Aga siiski pean ma tihti nutma, ma ei tea isegi, on see igawuse pärast Sinu järele või on see rõemu pärast. Aga ma ei taha kellegille oma tundmuist avaldada. Minult üks jüda on mull, kellele ma neid lausa wälja walada tahan. Tule õige ruttu mu juurde, et ma oma südame fergituseks kõik, kõik Sulle ära rääkida wöin. Mis iial mu meeles mölgub ehk mu südames warjul on, pead Sa teadma. Nüüd lõpetan oma kirja jelles lootuses, et warsti tuled ja kaenlasse wõtad

Dma truuarastajat pruuti

Elisabeti.

Südamest armastatud Mari!

Alles lühike aja olen ma Sinu juuresi ära, aga siiski on see aeg ütlemata pikk ja igaw olnud. Nüüd alles, kus Sa minuist kaugel, tunnen ma selgeste, kui armas Sa mulle oled ja et ma ilma Sinuta elada ei wöi. Oh kui ma kõik jeda kirjutada wöiksin, mis mu jüda tunneb, aga nende tundmustelle põle sõnu leitud; armastus ei uuri ka mitte sõnade järele, waid ta armastab. Kõik need tunnid, mis mu igapäewasest tööst üle jäewad, wiibin ma mõttes Sinu juures. Unustamata on see õnnis silmapilk, kus ma argse lootusega täis põlewat armastust Su käest finni wötsin ja Sult paludes küüsin: Tahad Sa, kallis Mari, minu armastust wasta wötta? Tahad Sa minu omaks jäeda? — Ja kui Su huuldelt siis see sõna „ja“ kui taewa troost mu südamele wasta kõlas. Õnne ja rõemu pärast ei märkanud ma muud ütelda, kui pigistasin Sind oma wasta rindu. Raua aja pärast sain jelle sõna: minu

pruut! oma juust wälja. Millal jaan ma Sind jälle oma südame wasta suruma, millal tulewad need tunnid, kus ma enam Su juurest ei lahku? Ühenda mulle mu igawaid päivi sellega, et Sa mulle warfi kirjutad. Ma loodan, et ka Sinu süda sedasama tundis mis minul, seda tunnistasiwad Su pisarad, kui ma Su juurest lahkusin.

Sind südamest termitades, jäen

Sinu truu

August.

Wastus.

Armas August!

Ilmaasjata tuletad Sa mulle meele, et ma Sulle wastust kirjutama pean. Tuba ammugi ootasin ma Sinult kirja, et ka mina Sulle midagi wastutada wõin. Mull põle kedagi, kellele ma oma südame pealt midagi awaldada wõiksin, sellepärast igatses mu hing Sinust teadust. Nüüd kus ma Su adressi tean, wõin ma Sulle ju tihti kirjutada. — Nüüd teatan Sulle ka midagi. Minu kõigeparem sõbrana N. tuli Tallinnast seie ja jäeb mõneks ajaks oma wanemate juure. Ma rõemustasin õige wäga, et teda jälle näha sain. Ta tunneb Sind ja ütleb Sinuga ühe pidu peal koos olnud. Aga ega Sina teda wist ei tunne. Meie räägime palju enda noore põlwe asjades ja ka Sinust on tihti jutt. Ilma temata oleks mull wist igaw olnud. Minu wanemad saadawad Sulle palju terwiksid ja ootawad, millal Sa jälle kord meile tuled. Kõigeenam aga ootab Sind

Su

Mari.

Õnnesoow sündimise päewaks.

Armastatud Meiu!

Ehk ma küll Sinust kaugel wiibin, siiski on mu jüda Sinu juures ja Su pilt on kui hiilgaw täht mu waimu filma ees. Kui wäga hea meelega tulaksin ma sell tähtsal päewal, kus Sa seitseteiskümne aasta eest esimest kord päewa walget nägid, Sulle juusõnal oma õnne soowi tooma, aga kahju, wäga kahju, et nii kaugel Sinust olen. Olgu siis need reakesed selle asemel. Ma soowin Sulle õige palju rõemu ja õnne. Jäe ikka mu endiseks heaks sõbranaiks ja kirjuta ikka ka oma wana

Josepille.

Noomimine nähtawa külmuse pärast.

Mu armas Sõber!

Tihhti olen ma juba sule kätte wõtnud, et Sulle kirjutada, aga ikka panin ma teda jälle ära. Täna peab see paberi peale minema, mis mu südant ju kauem aega waewas. Mikspärast ei kirjuta Sa mulle enam sugugi. Mulle tuleb wägise see mõte, nagu oleks meie endine armastus Sinust unustatud, nagu tahaksid Sa jellest waitjelt lahti saada. Jaan, Jaan! mõtle, et Sa üht südant tema lapselikust rahust oled wälja fiskunud, oled teda mitmesuguste marude hooleks jätnud, mis Sa tema sees ülesse äratasid. Ma ei wõi enne rahule jääda, kui Sa mulle ütled, kas Su lubadus ikka kindlaks jääb. Kui Sa jelle kirja oled kätte saanud, siis kirjuta, ma palun Sind, kõhe wastust. Armastad Sa mind weel, nagu Sa jeda nii mitu korda tõendasid. Kui mitte, siis pean ma, ehk küll kurwa meelega, Sinust eemale hoidma ja Sinu sõna tagasi andma.

Senni ajani jäen weel Sinu

Anna.

Wastus eelseiswa kirja peale.

Mu armas Annake!

Mitspärast oled Sa jälle nii umbusklik minu wasta. Mõttele pikemalt järele ja Sa ei leia mingi sugust põhjust minust nii pahaste mõtelda. Eks Sa ise soowinud, et meie sõbrus seni ajani saladuseks pibi jääma, kui me' awalikult fihlatud oleme. Et ma aga oma truudust Sinu wasta kudagi wiisi murdunud olen, seda ei wõi Sa ju ütelda. Ma ei tea tõeste, kudawiisi ma ennast Sinu wasta hoidma pean, sest üht wiisi pahandan ma Sind ja teist wiisi jäed Sa mu üle kahtlusmeelseks.

Põleks Sa mitte nii hea oma südame ja meele poolest ja nii armas kõiges omas olekus, ammugi oleks ma ennast Sinust lahutanud. Jäta ometegi järele oma kahtlase mõtetega, need waewawad Sind ja kurwastawad mind. Ükji Sind ma armastan ja kedagi teist. Aga kui Sa mind ikka weel edespidi oma umbusaldusega waewad, siis on parem, kui meie eneste sõbrust murrame, enne, kui hiljaks on jäenud. Ma loodan Sind rahuliku leidma, kui ükskord sinna tulema jaan.

Sinu endine

Alexander.

Meeletuletus neiu edewuse pärast.

Mu kallis Mai!

Sa tead, kui juure armastusega ma Sind oma südames kannan ja et Su lahke filmawaate mind õnnelikuks teeb. Sa tead aga ka, kui wäga see mind kurwastab, kui Sa teiste jeltsis mind hoopis tähelepanemata jätad aga teiste meesterahwade wasta nii ütlemata lahke oled. Ma tean, et mõnel neiuil see

viis on, just seda meest, kes teda kõigeenam armastab, jell kombel piinata. Oh neiu, kui Sa teaksid, mis haledat mängu Sa jell kombel mängid! Ka metslane jaoks Sind tänamataks nimetama, kui ta mu armastust Sinu wasta tunneks. Ma ei kahtle siiski seeütle, et Sa omas südames minu wasta hea ja õiglane oled, selleks on mull ka nähtusi, aga jätta järele mind edespidi kurwastamast. Sa oled ju muidu nii hea ja armast, mikspärast püiad Sa siiski üksi mind, kes Sind kõigeenam armastab, nii wae-wata. Kas Sa ei wõiks seda mitte maha jätta minu rõdemuks ja Sinu enese auuks? Ma olen seda ju paar korda juusõnal Sulle meele tuletanud, siiski oled Sa pisaratega wastanud. Seda teha oli mulle küll raske aga ma pidin siiski tegema. Müüd loodan ma et Sa oma endist tegu kahetsema saad ja enam ei kurwasta

oma

Mihklit.

Wastus.

Mu armast Mihkel!

Anna mulle andeks, et Sinu wasta nii paha olen olnud. See on küll tõsi, et ma teiste seltsis Sinust wähe lugu pidasin. Aga see kõik oli wäljast pidi. Mu südames olid Sa mull ikka esimene. Ma ei teadnud aga mitte, kas Sa mind ka tõeste armastad, ja sellepärast tahtsin Sind seeläbi katsuda. Tänahest päewast saadik ei taha ma enam seda teha. Müüd tahan ma igal ajal ja igas paigas see olla, mis ma Su wasta olen. Et ma müüd Su armastust tunnen, sellepärast on mull kahju, et Sind enne oma umbusaldusega piinasin. Ma loodan, et Sa

mulle jeda nõdrust andeks andma saad. Si ial taha
ma Sind enam kurwastada. Selleks wõta mu sõna.

Sinu truu

Mai.

Neiu teadustus oma sõbrana, et ta pruut on.

Minu kõigearmsam Sõbrana!

Täna tulen ühe uudisega Sinu ette, mis Sa
küll arvata ei wõinud. Mina olen pruut! —
Sa tead, mu kallis sõbrana, et ma sinna saadik,
kus meie ühes olime, weel armastusest ei teadnud,
ja et ma iga noore mehe meelitust uhkelt tagasi lük-
kasin. Aga minu kõrkus on nüüd murtud. Üks kuri
mees, nimega Madis M., on mu üle wõitu saanud.
Ta on mu südame lukud lahti teinud, ilma et ma
isegi teadsin, millal see sündis. Ühe pidu peal olime
meie koos. Ta nägi tihimine minu kui teiste neiude
peale waatama. Wõib olla, et ma ka tema peale
rohkem waatasin kui muidu. Ta püüdis minuga wa-
hete wahel kõnelda, ta meelitas ka — aga ime: ma
ei lükkanud jeda mitte nii külmalt kui muidu enesest
ära. Nagu üks õrn tundmine hoidis mind tagasi.
Ta mõtle, tunaeile sain tema käest kirja, kus sees ta
kõige palawamalt oma armastust minu wasta awal-
dab ja minult ja-sõna palub. Ma rääkisin jeda oma
wanematele; nendel põlnud midagi selle wasta. Täna
kirjutasin talle wastuseks, et ma teda wasta wõtta
tahan. Mis edespidi tuleb, on weel teadmata. Küll
süis Sulle jälle kohe kirjutam, kui tean, millal meie
pulmad saamad olema. Nüüd jäen truuwis sõbruses

Sinu õnnelik

Mina.

Armas Kadri!

Teie olete ehk juba isegi märkanud, et ma wiimisel ajal iseäralise tõsidusega Teie poole olen hoidnud. Teie õiglane ja lahke olek on Teid mulle armsaks teinud ja mull on tihti igatsus Teie järele. Teie lahkuse ja sõbruse peale lootes, julgen siis selle kirjakesega Teile oma südame soowi avaldada. See soov on, Teid oma armsaks abikaasaks võtta. Tahate Teie mulle oma kätt selleks anda, siis palun jeda üheskoos ka oma wanematele teatada. Kui Teie emba kumba otsust selle asja kohta olete teinud, siis palun mõimalikult pea mulle sellest teadustada. Minu õnn oleks suur, kui Teie mu soovi täidaksite. Seni jäen Teie auuväärt wastuse peale oodates

Teie tõsine auustaja

Madis N.

Vastus.

Auustatud N.!

Teie auuväärt kirja kätte saades, rõemustasin ennast väga, ja see rõem tuli mulle üsna ootamata. Ehk Teie mulle küll mõnda meelehead ja meelitust teha püidsite, siiski ei võinud ma selles midagi tõeliku arvata; sest et see noorte inimeste keskes ka muidu sünnib. — Võtke siis mu otsus, mis ma oma südame tunnistuse järele teinud. Mina tahan Teie soovimisele lahkusega vastu tulla. Täie usaldusega annan ma oma südant Teie hoolele, sest et ma Teid ja Teie õiglast meelt ju ammugi tunnen. Mu wanemad on mulle täitsa waba tahtmise selles otsuses annud aga sellegi pärast võiksite Teie neilt iseäralikult nende lubadust küsida. Kõigeparem oleks, kui Teie warsti ise meile tuleksite ja suusõnal asja

selgeks teeksite. Mina ja mu wanemad saavad Teid lahkestest wasta wõtma.

Seni jäen Teie ustam

Kadri K.

Kallim Miina!

Tuba ammugi olen ma tahtnud oma südame saladust Teie ees awalikuks teha, aga ikka olin ma liig arg seda ette tooma. Mu sõnad jäiwad keele peale kinni, enne kui nad kuuldawaks jäiwad. Ja Teie olete ehk isegi aru saanud, et ma sell lool kartlikumaks läksin ja kõne kehwasesse sattusin. Et enast jellest piinlikust kahtlusest peasta, saadan täna Teile selle kirjakese. Tehku siis need kirjutatud read seda ära, mis ma juusõnal teha ei julgenud.

Teie olete mulle lubanud, Teid oma sõbranaiks nimetada ja olete mind selle meelitawa sõnaga „sõber“ auustanud. Aga ma olen siiski nii ahne, kui et selle Teie headusega rahul oleksin: mu süda soowib weel enam — soowib Teid oma armsamaiks pruudiks, oma abikaajaks nimetada. Ma awaldan seda soowi püha tõutusega, Teie elu-õnne ülendamiseks kõik teha, mis iganes jõuan.

Mõni teine wõiks ehk küll hiilgawamat elu-järge, auu ja rikkust pakkuda, aga wist keegi niisugust südant, kes Teile nii sügawa auustamisega ja nii õrna selge armastusega wasta tuksub ja kes Teie wäärtust nii ära tunneb ning ikka ära tundma saab. Selle kõige õiglasema awalbuse peale palub wastust

Teie sõber ja armastaja

Taan K.

Wastus selle peale.

Wäga auustatud Söber!

Teie auuwäärt kiri tuli mulle üsna ootamata ja ma ei tea mitte, kas ma selle peale wastata tohin. Ma ei kahtle sugugi Teie auusa ja õiglase mõtte üle — aga kas Teie olete eneste jüdanit ka hästi läbi katsunud ja kas Teie endid mitte ei peta, kui Teie minust sedawiisi mõtlete, nagu Teie kirjas seisab? Kas Teie tunnete mind ka täieste, et loota võite, jäedawalt seda minust leida, mis Teie praegu minust armate? — Ülepea olen ma weel liig noor, kui et selle kohta täielikku otsust anda võiksin. On Teie soov õiglane, siis palun minu isaga selle asja üle rääkida, kelle sõnakuulelik tütar ma olen. Kui tema mulle luba annab, mu südame üle, mis kõigist weel prii on, otsust teha, siis wõin Teie auuwäärt kirja peale wastata. Seni jäen

Teie auupakklik sõbrana

Miina M.

Aue aasta õnnesoow pruudile.

Mu kallim Pruuta!

Mitte palja komba pärast, waid et mu süda seda sunnib, wõtan sulle kätte, et sulle uueks aastaks mu kõigeparemad ja kõigesüdamelikumad soowid saata. Sialgi pole ma weel üht aastat seesuguse rõdemuga teretanud, kui seda, kus meie teineteisega igaweste ühendatud saame. See aasta on kõigeõnnelikum mu elu sees, sest juba paari kuu pärast jõuab see päew kätte, kus meie käsi käes õnnelikku ühenduse ja armurada kõndima hakkame. Kui ma selle päewa peale mõtlen, siis käib üks taewalik tundmine mu südamest läbi ja palawad õhkamisjed tõusewad ülespoole, oma

armisa pruudile õnne ja õnnistust paludes. Andku taewas, et meie palju aastaid üheteisega õnnelikult elada wõikšime. Nüüd ela heaste, mu armas Truuta ja wõta rõemuga seda uut aastat wasta. Ka Sinu armisa wanematele soowin ma head uut aastat ja terwitan neid südamest. Kirjuta siis jälle pea

oma

Willemile.

Peigmees kutsus oma sõbra enese pulma.

Rõigearmjam Sõber!

Ometigi üksford on mu lootus ja ootus täide läinud. Hedwig Lilleleht on mu kihlatud pruut ja 15. Aprillil on meie pulmad. Suure igatsusega ootan nüüd seda õnneliku päewa, mis mitte enam nii wäga kaugel ei ole. Minewases kirjas kirjutasin sulle, et mull koht teadusel on; nüüd wõin teatada, et ma juba esimesest Märtsi kuu päewast selle koha peal olen. Mu wanemad on mind omalt poolt aitanud, et ma nii kaugelle jõudsin ja nüüd oli mu ülem soow oma Hedwigit koju tuua. Ülewal nime-
tatud pulma päewaks ei tohi ja mitte ära jäeda. Tule aegsamine seie, et Sinuga weel enne mõnda asja läbi rääkida wõikšim. Taulatus saab peale lõunat kell kolme ajal olema.

Loodan, et Sa mitte tulemata ei jae, see oleks nagu üks tibe tilgake mu rõmu karikasse, kui Sind fell päewal siin ei oleks. Tule otse minu wanemate juure, seal saab Sind ootama

Su truu sõber

Juhan.

Wabandamise kiri neiu.

Wäga auustatud Neiu!

Iseenele süid tundes ja kahetsedes, wõtan sulle kätte, et oma eksitust andeks paluda. Ma olen tõeste eksinud ja iseenele häbiiks Teid wõeriti mõistnud. Teie ilmsüita nali oli see, mis mu ärritawat lomust seeford Teie wastalijeks tegi. Ma nägin küll, et mu karedad awaldused nagu pikse pilw Teie lahket rõemu päikest kinni katsiwad; aga süiski jätsin ma ennast Teie ees wabandamata, selle eksliku uskumiseega, et Teie seda karedust ära teeninud olite. Hiljem panin ma Teie olekut teiste wasta tähele ja leidisin, et Teie millgi kombel seda pahaste ei mõelnud, mis ma selleks pidasin. Ma püüdsin pärast küll Teile ennast lähendada aga mis furd rikutud, oli rikutud! Teie lükkasite mu meelitused õigusega kõrwale.

Aga ma loodan, et see õiglane seletus ja iseenele teie kahetsus Teie muidu head südant lepitama saab. Ma oleksin wäga rõemus, kui Teid jälle lahke filmaga oma wasta tulema näeksin.

Tõsiõe auustamisega

Taan.

Ühe käsitöölise kosjakiri.

Auustatud Neiu!

Umber ühe aasta eest oli mull õnn Teiega tutwaks saada ja sellest ajast saadik olen ma tähele pannud, et Teie wiisakas, hea ja töökas neiu olete. Seda tõugu naisterahwad jäewad uuemal ajal ikka aruldasemaks ja sellepärast pean ma seda tõeste suureks õnneks, kui üks mees omale tubli ja siwusa abikaasa leiab. Seda Teites ära tundes, armas Marie, pakun Teile oma kätt ja südant ja palun, ütelde,

Kas Teie mulle hea olete ja kas Teie minuga õnnelikuks jaada loodate. Kui wiimane tõsi oleks ja Teie mulle oma südan annaksite, siis saaksin ma tõeste õnnelik olema ja meie elu saaks meie armastuse paradüüks jaama. Ikka püüaksin ma teha, mis Teie meele pärast ja Teie rõdemuks oleks.

Minu töö ja teenistus annab meile igapäewast ülespidamist nureta. Ma võisin omast teenistusest feie maale juba mõni kopik kõrwale panna ja loodan, et mu töö tulewikus rohkem jõudu saab; sest mull on siis rohkem põhjust hoolas ja tegew olla, kus ma ju tean, et see ka ühtlasi mu armsa abikaasa õnneks ja kasuks tuleb.

Seega olen siis oma tahtmist ja soowi Teile awalikult ette pannud ja palun Teid niisama õiglaselt ja awalikult oma arwamist teada anda. Kui mu soov Teilt wastawõtmist leiaks, siis teeks see mind väga õnnelikuks.

Teie truuarbastaja

Peeter N.

Suhataw wastus eelseiswa kirja peale.

Kuustatud N.!

Teie auuwäärt awalduš on mind väga rõdemustanud. Niisama liht sõnades, kui Teie oma soowi teatate, tahan ka mina Teile wastata. Ma ütlen ilma põiklemata, et ma Teie auuſat soowi tänuga wasta wõtan ja et mu süda nüüd ja igaweste Teie pärast on; sest Teie olete mulle sest jaadik, kui Teid tundma õppisin, ikka armas olnud. Suure heameelega tahan ma püüda, Teile truuwiks, armsaks ja lõbusaks elu-saatjaks jääda, aga seal juures ka wirt

ja hoolas naine olla. Siis ei saa ka taewas oma õnnistust meile keelama, ilma milleta meie töö ometigi ei maksaks.

Ma tohin loota, et Teie täna ise meie juure tulema saate, siis tahan Teile suusõnal ütelda, kui õnnelikuks mind Teie kiri on teinud.

Seni jäen Teie truul

Marie.

Mu kõigekallim Anna!

Praegu on mu süda weel neid taewalikka tundmust täis, mis mind Teie juures viibides nii õnnelikuks tegiwad. Ma tulin selle eesmärgiga kodust wälja, et Teie poolt maad ja rahwast tundma õppida, aga ma õppisin Teid, mu tuike, tundma. Esimesest filmapilgust, kus ma Teie wanemate tuppast astusin ja Teid nägin, olite Teie mulle armas, ja kui Teiega natukene olin tutwustanud, ei oleks ma Teitest enam lahkunud. Ma pean ütleva, et ma oma eesmärgile mitte truulik ei wõinud jääda. Mis pruukisin ma weel muud tunda, kui ma ju Teid tunda sain, Teid, kes te' selle maa koha neiude kuningana ja headuse ingel olete. Kui wäga rõemustas see mind, kui Teie minuga kirjasi wahetada lubasite.

Aga kallid Annad, ma olen nii paha inimene, et selle lubadusega mitte weel rahul ei ole. Ma sooviksin enam. Ma sooviksin, et Teie mulle ka oma armastust, oma südant lubaksite. Oh, siis oleksin ma weel palju õnnelikum! Laske mind selle õnneliseks saada ja ma tahaksin Teid käte peal kanda kunni elu otsani. Müüd olen ma oma südant Teie ees awaldanud ja ootan Teie käest wastust, milles

minu tulewiku õnn ehk õnnetus saab olema. Seni
jäen kõigesuurema auustamisega

Teie

M a d i s, N.

See mehe kiri neiuile.

A u u w ä ä r t S ö b r a n a !

Teie teate, kui suure kurwastusega ma oma armsa
Mari igawese rahusse saatsin. Mu igatsus tema jä-
rele oli eiotsta nii suur, et ma ei teadnud, mis pidin
tegema. Nüüd on juba ligemalle aasta sest kurwast
ajast mööda ja mu süda on rahulikumaks jäänud.
Mure mu weike laste eest on mind selle mõttele ära-
tanud: kas ei ole siis kedagi teist enam, kes su õnds-
a Mari asemelle wõiks tulla ja kes sind niisama õnne-
likuks teeks, kui tema. Igakord, kui ma sedawiisi
mõtlesin, lendas mu mõte Teie peale. Teites, mu
armas sõbrana, loodan ma oma südame igatsusele
rahu, Teites oma wäetimatele ema leidma. Seda
lootust toetan ma Teie lahke sõbruse peale. Kui ma
jelles mitte efsinud põle, siis palun mind oma was-
tusega pea rõemustada.

Teie auustaja sõber

J u h a n N.

Wastus.

A u u s t a t u d h ä r r a N. !

Teie auuwäärt kiri on mind küll rõemustanud ja
ma oleksin õnnelik, kui Teie soowi täita wõiksin. Aga
et ma ju mitmet aastat enese rinnus üht paranda-
mata haigust tunnen, mis mu elu-jõudu päew päe-
walt wähendab, jellepärast olen ma ette wõtnud ei
iialgi abielusse heita; sest ma saatsin temale õnne

afemel õnnetust majasse wiima. Teie saate selle põhjuse pärast mind wabandama, kui Teie pakkumist tagasi lükkas, mis mulle juba selle pärast raske on, et ma Teid kui üht tubli meest auustan.

Rõigediglasema auutundmuslega jäen ikka

Teie

Juli N.

Siri noore lesele.

Auustatud emand N.!

Mull oli õnn härra N. N. juures Teiega tutwaks saada ja mõni sõna waheldada. Sa kui ma Teitest lahkusin, tõusis minu sees see soom, Teiega veel tulewikus kokku saada. Aga et mull millagi wõimalik pole olnud seda soowi täita, sellepärast palun wabandada, kui see kirjake nende reaktetega Teie kätte tuleb. Ma loodan, ja nagu ma Teie olekust tähele panin, on Teie südame haawad, mis Teie õndsja abitaasa surm löi, juba paranema hakkanud, kui ka mõnikord weel walu teewad. Ikka on mull inimeste pärast kahju, kes kurwa südamega oma õnnetuse pärast leinawad, aga siiski kõigelaastundlikumalt wõtan ma oja ühe noore naisterahwa kurbtusest. Ma nägin küll, kui Teie muidu lahke nagu kurwaks läks, kui kõne Teile Teie õnnetust meele tuletas. Ma mõtlesin iseeneses: Kas peaks ta jälle rõemjaks jaama, kui ta mu südame mõtteid tunneks? — Aga kõigest sellest mis mu südames warjul oli, ei aimanud Teie midagi. — Mis oli siis mu südames? See oli kindel mõte, Teid armas N., minu armukaenas kord jälle õnneliku nägewat. Rõigest südamest püüaksin ma Teie kadunud õnne jälle tagasi anda, kui Teid omaks armjaks abitaasjaks nimetada wõiksin. Wõib olla, et

mu awaldus liig wara, liig ruttu tuli. Kui see nii on, siis tahaksin ma seda aega ära oodata, kus Teie süda Teile otjust teha lubab. Siiski palun mulle wastata, kas ma selle õnneliku lootusega, Teiest ükskord armastatud saada, ennast trööstida woin wõi mitte.

Teie lahke wastuse peale oodates, jäen

Teie auupakklik

Magnus N.

Wastus.

Auustatud N.!

Ma olen Teie kirja eest väga tänulik. Aga nagu Teie isegi juba tähendanud, on see awaldus liig wara tulnud. Mu süda on weel täis kurbtust mu armsa mehe surma pärast. Weel ei wõi ma Teile midagi otjust anda. Laske mulle weel mõni aeg oma südame haawu parandada ja ma tahan siis Teile oma otjust anda. Seni jäen

Teie auupakklik

Linda.

Mein wastus oma armsamalle.

Mu kallim Ludwig!

Eile õhtu, kui Teie nii usaldawalt oma armastust mulle awaldasite, ei olnud mull julgust, Teile oma otjust anda ja ma palusin Teilt homneni aega, et seda kirjalikult teha woin. Teisefsk tahtsin ma oma ema arwamisi meie ühenduse kohta kuulda, et Teile seeläbi kahelordist rõemu walmistada. Tah, kallim Ludwig, ma armastan Teid kõigest hingest! Wõtke minult see tunnistus, mis küll liht on, aga siiski enam tähendab, kui ükski kunstlik sõna kõlän.

Mu ema auustab teid ja on väga rõemus, et mina Teie armastust ära olen teeninud. Ta laseb Teid südamest terwitada ja soowib et Teie õige pea oma tulekuga meid auustaksite.

Selles lootuses jäen

Teie õnnelik

Elise.

Muuwäärt Neitsi!

Tihti on mull õnn olnud, Teid oma sõidu peal näha saada. Wiimsel ajal on meie satjad õige tihti teil wõerusel käinud, kus ma muidugi kaasas olin. Sgaford oli see mulle suureks rõemuks, kui öeldi: täna sõidame N'i satste juurde. Mikspärast se teade mind nii rõemustas, seda teadis ainult mu enese süda. Jah, ma tunnistan, et see rõem Teid näha saada oli. Teie olite ju igaford nii lahke ja ladus minu wasta ja need õnnelikud filmapilgud ei lähe iial mu meelest ära, kus ma Teiega eimest korda tutwustasin. Sga jällenagemisega on mu igatsus Teie järele suuremaks läinud, ja ma soowiksin, et mu satjad igapäew sinna sõidaksiwad, kus ma siis ka nende kaasas Teid igapäew näeksin. Wabandage nüüd, armas Neitsi, kui ma järgmisi tõsiseid sõnu rääkima pean: Mu süda ütleb mulle, et ma ilma Teieta õnnetu oleksin ja seesama süda armastab Teid kõige palawamalt ja palub ärdaste Teie wastaarmastust. On see iganes wõimalik, siis tehke mind oma wastusega õnnelikuks. Olete Teie mulle lubatawat wastust annud, siis tulen pea sinna ja siis räägime asjad selgemine läbi. Seni jäen

Teie auupakkli

Thomas.

Armas Tomas!

Teie kiri on mind litlemata rõemustanud. Ma ei teadnud seda õnne mitte oodata ja ei oleks iial uskunud, et Teie minust lugu peate. Lühikeste sõnadega tahan Teile siis oma wastust anda. Ma olen Teie soowi tänuga wasta wõtnud ja saan täie usaldusega ennast Teie tahtmise alla heitma. Ka Teie jäite mulle esimesest kokkusaamisest saadik armsaks, aga ma ei tohtinud seda loota, et ma selles armastuses ükskord õnnelikuks saan. Rõõd muud juusõna hooleks jättes, jäen

Teie õnnelik

Mari.

Arastlew wastus.

Auuwäärt Tomas!

Ma näen Teie kirjast, et Teil nõu on, mind omale kosida. Teie soov on hea ja auuwäärt, aga kahju, et ma Teie õnneks midagi teha ei wõi. Ma olen mehele minemiseks weel liig noor ja tahan teenides oma puudulist maja tallituse tundmist täiendada. Ilma selleta ei wõiks ma mitte tubliks perenaiseks ega õnnelikuks mehe naiseks jaada. Palun mind siis wabandada, et Teie soowi mitte täita ei wõi, ehk ma Teist küll kui auuwäärt mehest lugu pean.

Rõõge auustamisega

Miina.

Armas Tiio!

Meie oleme ju ammust ajast sõbrad ja oleme ju mõndagi ijekeskes kõnelenud, küll tõtt, küll nalja. Üks asi on aga siiski rääkimata jäenud ja see on mull praegu südame peal. Armastad Sina ka mind,

Tiiu? Oled ja mulle ka südames niisama hea kui Sa seda väljast poolt näitad. Ma olen Sind kui mõistlikku ja head tütarlast tundma õppinud ja oleksin õige õnnelik, kui mull seejuguine naisuke majas oleks. Tahad ja mulle tulla, siis ütle liht sõnaga „ja“ ning meie oleme mõne nädala pärast õnnelik paar. Wõi tahad Sa oma wana sõbra weel kusahulle mujale jaata? Seda ei tahaks ma ometigi mitte uskuda. Sa wõtad mind ikka wasta, eks ole tõsi? Ole siis nii hea ja pista oma otjus paari sõnaga paberi peale ja läkita minu kätte. Kui „ei“ sees on, siis ei wõta ma Su kirja wastagi.

Nüüd jäen Su kirja ei- wõi ja-ga piki filmi wotama.
Su wana sõber

Mihkel.

Wastus.

Armas Sõber!

Ma panen imeks, et Sa ükskord selle mõtte peale oled tulnud. Sa ütlesid ju ikka, et ja elades naist ei wõta. Aga kes kawalam on kui naisterahwas. Ma sain siiski aru, et Su süda Su sõnade wastane oli. Ma mõtlesin iseeneses: küll jaame näha, millal se päris päew kätte tuleb. Seal ta nüüd ongi. Ja ma pean Sulle „ja“ wastama? Koh, ega ma siis parata wõi, kui kirjutan: ja! Aga rohkem ma ka kirjutama ei hakka. Mu käsi ei ole selleks mitte nii wilunud, et piki paberit ümber sõrida, nagu seda armastajad tihti teewad. Palju armsam on mulle film filma sisse waadates armu wärtnat weeretada ja seda loodan ma warji teha wõiwat. Selleks wotab Sind

Su endine aga nüüd õnnelikum

Tiiu.

Prundi jumalaga jätmine wale peigmehest.

H ä r r a T' l e K a t w e r e s.

Säbiga pean oma nõdrust kahetsema, et Teie kergemeelseid sõnu seiemaale uskusin. Nüüd näen ma selgeste ära, et Teie tõutustes sugugi tõtt ei ole ja et Teie armastus wale-armastus on. Mull oleks küll põhjust teid pahaks inimeseks nimetada ja Teitelt küsida, kas see õige on, ühe neiu südamega mängida? On see õige, et Teie üht südant ilmtäitmata lootustega koormate ja üht auusat nime kõigisuguste juttude ja pilkamiste ohwriks annate? Ma ei taha seda aga mitte, waid kannatan waiselt, kunni aeg haawa jälle on parandanud, mis teie kergemeelselt minu südamele löite. Ma tahan püüda ära teenida, et kõik auusad inimesed minust jälle lugu hakkawad pidama. Bisaratega, mis teie pärast jooksewad, jooksku ka see armastus, mis weel mu südames elab, wälja ja ma tahan ni kaua wõidelda, kui ma oma armastajat südant olen ära wõitnud. Seega jätan ma Teid jumalaga, igaweste jumalaga! Elage heaste ja saage õnnelikuks kui wõite.

Seda soowib Teile kõigest südamest

T i i s a.

Peigmehe äraküllemine pruudile.

P r e i l i (ehk Neiu) J u l i !

Ni mitmet juhtumist nähes, mis neiuliku auu külge puudub ja mis minu süddant kurwastas, olen ma Sulle, armas Juli, tihti meele tuletanud, et see nõndawisi edasi kesta ei wõi. Aga ilma tähelepannemata ja oma auust hoolimata, oled Sa minu noomimisest mööda läinud ja ikkagi tulewad uued sõnumed, mis mitte rõemustawad pole, minu kõrwu.

Kui wäga ma Sind ka armastan ja kui walmis
ma ka oleksin Sind wabandama, siiski on mulle
wõimatuks jäenud, Sind edespidi oma pruudiks
nimetada. Sellepärast on parem, et meie enda
sõbrust warem kui hiljem lõpetame. Mu kahat-
sus on suur aga lahkuma pean ma Sinust ometi.
Joosep.

T ä h t.

üks tähefene taewa ruumis,
Ja waatab alla säraga,
Tall on nii helde, lahke läike,
Kui tahaks ta mind trööstida.

Dh saada, täht, ka oma sära
Mu kaunikesse südame,
Mis jeda wõtaks joendada
Ja awaks lahti armule.

Lilleke.

Oh lilleke, sa lehkad magusaste,
Su õis on helepunane,
Sa õhu heljul liigud lähedaste,
Teed ärdaks minu südame.
Ka mulle õitses kena lillekene
Ju wära kaunil õie kuul,
Ta õitses — oh! ja närtsis hiljemine,
Tast puhus üle surma tuul.

Ma läksin waatma sind, mu kullakene,
Mu süda tuksus rõemul sees.
Ja kui su juurde jõudsin, lillekene,
Sa seisid närtsind minu ees!
Küll kohas mets ja tuhat linnu keelel
Käis kõla läbi looduse,
Ma waatsin sind nii ella armu meelel,
Ei ärkand sa, mu lilleke.

Hommikul.

Praegu tõusis päike ida piiri!
Loitma üle lageda,
Lehemetsad läigiwad ta kiiril
Hüidwad linnu lauluga:
Neiuke, kas kuuled ka?

Kaugel minust, kaugel kallikene,
Millal tuled tagasi?
Kuule, sind ju hüiab käukene,
Lõu lööb sull lugusi —
Ei sa wasta midagi?

Wiibid sa weel waikselt une hõlmas
Pühaliku rahuga?
On su kujutused une ilmas,
Wõi sa tõusid minuga
Linde laulu kuulama?

Kui ma wõiksin hüida looduselle
Walju kõue keelega,
Siis küll iga weikse laulikulle
Tahaksin ma ütelda:
Minge talle laulama.

Neiu laul kallimalle.

Jõua ruttu, eha tund;
Põues põleb sala sund,
Siis ma laulan nagu lind
Ja mu kallim kuuleb mind.

Õue murul kase all
Istun õhtul jahedal,
Lasen laulu lendama,
Kaasik wastab kajaga.

Arm, kui selge hallikas,
On mu rinnus woolamas,
Laul on tema laente pais,
Tema kaldad õisi täis.

Mis mu sõna salgas tall',
Laulan õhtul kase all'
Siis mu kaunim lauluke
Wiib mu soowid temale.

Jõua ruttu, eha tund,
Põues põleb sala sund,
Siis ma laulan nagu lind
Ja mu kallim kuuleb mind.

Äraütlew wastus.

Üks neiu noor ja kena,
Mu meelest nagu kuld,
Ta silmad süitsid täna
Mu põue armu tuld.

Ma ütlin tall': „oh neiu,
Kas tahad tulla mull?“
Ta wastas: „mull on peiu,
Ei wõi ma tulla sull.“

Kui kuulda sain ma seda,
Siis kurwaks läks mu meel,
Mu põues nuttis süda
Ja kurba kurtis keel.

